

Investigating the effects of emotional maturity and self--discrepancy on the religious attitude of pre-college adolescent girls in Tehran

Ensiyeh Mohammadyari¹, Anahita Khodabakhshi-Koolaei^{1*}

1- Department of Psychology and Education, Faculty of Humanities, Khatam University, Tehran, Iran.

*Correspondence should be addressed to Mrs. Anahita Khodabakhshi-Koolaei; Email: a.khodabakhshid@khatam.ac.ir

Article Info

Received: Oct 1, 2016

Received in revised form:

Dec 14, 2016

Accepted: Dec 26, 2016

Available Online: Feb 19, 2016

Keywords:

Emotional maturity

Girls

Religious attitude

Self-discrepancy

Students

Abstract

Background and Objective: Achieve to emotional maturity and lack of self-discrepancy is important factors in people's religious attitudes. So the aim this study is Investigating the effects of emotional maturity and self--discrepancy on the religious attitude of pre-college adolescent girls in Tehran

Methods: The research method is descriptive and correctional. statistical population consists of all pre-college student girls in Tehran. 405 students were selected using Morgan table and multi-stage cluster sampling method. Data collection tools were emotional maturity questionnaire, self-discrepancy questionnaire and religious attitude questionnaire. Collected data has been analyzed using correlation and regression analysis. All ethical issues were observed. Moreover, the authors did not report conflict of interest.

Results: This study Investigated that emotional maturity and self-discrepancy variables determined religious attitudes with a factor of 0.10. The emotional maturity factor (beta-0.31) has the greatest impact on religious attitudes ($p < 0.01$), and real-ideal self-discrepancy with beta 0.11 is the second factor influencing religious attitude in adolescent girls ($p < 0.05$). In this explanation, real-ought self discrepancy had no significant effect on the religious attitude ($p > 0.05$).

Conclusion: The results showed that emotional maturity and self-discrepancy variables play important role in the religious attitude of adolescent girls. Therefore these variables must be considered to promote their religion, and field of necessary education to students such as life skills training should be provided to improve emotional maturity and self-discrepancy.

Please cite this article as: Mohammadyari E, Khodabakhshi-Koolaei A. Investigating the effects of emotional maturity and self-discrepancy on the religious attitude of pre-college adolescent girls in Tehran. J Res Relig Health. 2017; 3(2): 31- 42.

Summary

Background and Objectives: Reaching emotional maturity and lack of self-discrepancy are considered as important factors in individuals' religious attitude. This study investigated the effects of emotional maturity and self-discrepancy on religious attitude among pre-college female students in Tehran, Iran.

Emotional maturity has several dimensions including control of emotions and feelings, acceptance of responsibility, avoiding impulsive behavior, patience, openness to criticism, and the ability to control anger. Religion or religious orientation is one of the

influential factors in shaping individuals' nature and type of thought and behavior, and it may cover patience, resisting carnal desires, optimism, empathy, adjustment, honesty, accepting responsibility, pardon, forgiveness, and emotional regulations (1). Past research has indicated relationships between religious attitude and emotional maturity and mental health (2-6). In addition, religious beliefs could increase self-confidence and relieve stress (3). Adolescence brings about many changes such as the inconsistency of self as well as major physiological and psychological changes, causing some adolescents to experience self-discrepancy. Self-discrepancy is a variable for behavior self-evaluation and a guide to an individual's self-

regulation (7-9). The empirical evidence suggests that the more the ideal self is adapted to the actual self, the better the mental health. All aspects of self-discrepancy, such as the actual self, the ideal self, and the ought self, are consistent with one another (9). Therefore, the aim of this study was to investigate the effects of emotional maturity and self-discrepancy on religious attitude among pre-college adolescent girls in Tehran.

Method: The study was descriptive–correlational in design. The population included all the pre-college female students in Tehran, Iran during the academic year 2015-2016. From among the population ($N = 100000$), a sample of 405 students were selected using multi-stage cluster sampling based on Krejcie and Morgan's table while considering the inclusion criteria (i.e., being a pre-college student and having no psychological or physical disorders) and the exclusion criteria (i.e., being a student in other grades of high school and having psychological or physical disorders). The data were collected using *Emotional Maturity Scale*, *Self-discrepancy Questionnaire*, and *Religious Attitude Questionnaire*. For the data collection, first, Tehran was divided into five educational regions: north, south, west, east, and center. The second step involved a random selection of two schools in each of the five regions. Then, the questionnaires were given to all the target students in the selected schools.

Emotional Maturity Scale: This questionnaire was developed by Singh and Bhargava (1991). It has 48 items and five sub-scales including emotional instability, emotional regression, social maladjustment, personality disintegration, and lack of independence. The scoring was based on a 5-point Likert-type scale ranging from 1 (*never*) to 5 (*always*), with the higher score indicating a lower level of emotional maturity. The interpretation of the total score on the questionnaire was as follows: 50-80 = very stable, 81-88 = fairly stable, 89-106 = unstable, and 107-240 = very unstable. The test-retest reliability index for the scale has been estimated to be 0.75.

Self-discrepancy Questionnaire: This questionnaire was revised based on Higgins et al.'s selves theory (21) and Sadeghzadeh's study (22). It has 27 items, each of which has been presented once for the actual self, once for the ideal self, and once for the ought self. The scoring was based on a 5-point Likert-type scale ranging from 1 (*I strongly disagree*) to 5 (*I strongly agree*). The test-retest reliability index for the questionnaire has been estimated to be 0.87.

Religious Attitude Questionnaire: This 40-item questionnaire was developed by Khodayarrifard et al. (24). The scoring was based on a 5-point Likert-type scale ranging from 1 (*I strongly disagree*) to 5 (*I strongly agree*); the maximum and minimum possible scores were, respectively, 40 and 200, with the mean score being 120. The test-retest reliability index for the questionnaire has been estimated to be .89. The data were analyzed through correlation and regression.

Results: The results of the regression analysis showed a significant correlation with respect to the variables of

the study ($R = .31$). According to the obtained coefficient of determination (R^2), 10% of the variance in the religious attitude scores were, therefore, predicted by the emotional maturity and self-discrepancy scores. Emotional maturity had the greatest impact on religious attitude ($\beta = -0.31$, $p < .01$), and actual-ideal self-discrepancy was the second influential factor in religious attitude ($\beta = 0.11$, $p < .05$). The third factor, actual-ought self-discrepancy, had no significant effect on religious attitude ($\beta = -0.09$, $p > .05$).

Conclusion: The results showed that emotional maturity and self-discrepancy could play an important role in religious attitude among adolescent girls. This finding was consistent with those obtained in previous studies (13-16). Researchers have revealed positive relationships between religious attitude and emotional self-regulation (13), resiliency (14), high self-esteem (15), and low stress (16). In addition, emotional maturity is related to the control of anger, and this psychological component is also directly associated with religious attitude (17).

In addition, the present study showed that a higher level of self-discrepancy could lead to a gap between the ideal self and the actual self. Researchers have shown that a large gap between these two aspects of selves could result in depression and melancholy (18, 19). Moreover, past research has indicated that religious attitude is related to mental health (20) and self-actualization (21). However, the results revealed no significant relationship between the sub-scales of the ought self-discrepancy and religious attitude.

In sum, self-discrepancy and emotional maturity had a dual relationship with religious attitude. It could be concluded that variables such as emotional maturity and self-discrepancy should receive attention in order to promote religious attitude among adolescents, and students should be offered necessary training, such as life skills training, for enhancing their emotional maturity and self-discrepancy. This study had a number of limitations. For instance, the findings were restricted to female students in Tehran; further studies could, thus, be conducted among boys and in other contexts. In addition, the data were collected using questionnaires, and observation and interview were not utilized.

References

- Behzadi BA. study of relationship between compatibility and emotional maturity of the student Islamic Azad University of Shiraz. Shiraz: Shiraz Azad University; 2000. (Full Text in Persian)
- Lipschitz-Elhawi R, Itzhaky H. The contribution of internal and external resources to emotional adjustment: A comparison of at-risk and normative adolescents. *Child and Adolescent Social Work Journal*. 2008; 25(5): 385- 96.
- Homan H, AdhamiJamali M, Ghasemi L. Survey the

Credit validity and viability Norm finding Social maturity and its relationship with Emotional Maturity in High school students in the city of Babel. Journal of Psychological research. 2011; 2(8): 13- 27. (Full Text in Persian)

4. Moradi A. A study of relationship emotional maturity and self- Knowledge on public school students and government examples. Tehran: Institue for human Sciences and Cultural Studies; 2013. (Full Text in Persian)

5. Kalaiselvan S, Maheswari K. A Study on Emotional Maturity among the Post Graduate Students. Humanities and Social Science. 2016; 21(2): 32- 4.

6. Berk LE. Exploring of lifespan Development. 3 ed. USA: Prentice Hall PTR; 2007.

7. Poorshariar H, Rasiilzadeh K, Khodapanahi M, Khazemnezhad A, Gafari S. A Study of Compatibility levels and Personality Traits in adolescents. Journal of Behavioral Sciences. 2008; 2(2): 75- 85. (Full Text in Persian)

8. Nematollahi KN, T. A study of relationship emotional maturity and general health among single and married studend Arsangan's Islamic Azad University. National conference on sustainable development in education sciences and psychology, Social and cultural studies; Tehran, Iran. 2014. (Full Text in Persian)

9. Pастey GS, Aminbhavi VA. Impact of Emotional Maturity on Stress and Self Cofidence of Adolescents. Journal of the Indian Academy of Applied Psychology. 2006; 32(1): 66- 70.

10. Ghafari T. A study of relationship emotional maturity and feeling lonely with Tendency to addiction on adolescents. Tabriz: Tabriz University; 2012. (Full Text in Persian)

11. Gravand H, Ghanbari Hashem Abadi B, Kamkar Zahrvand P, Jafari S. A comparative study of religious orientation (indoor- outdoor) with mental health and irrational beliefs. 2012; 5(1): 79- 103. (Full Text in Persian)

12. Ghodratimirkohi M, Khormaei E. The Relationship between religiosity and mental health in adolescents. Journal of Behavioral sciences. 2010; 2(5): 12- 21. (Full Text in Persian)

13. Kajbaf M, Reeicypoor H. A study of relationship Religious Attitude and Mental health on high school female students in Isfahan, Islamic Studies and. Psychology Journal. 2008; 1(2): 31- 44. (Full Text in Persian)

14. Samani S, Sadegh zadeh M. Survey self_discrepancy based on process model and content family in adolescents. . Education studies in psychology. 2005; 6(30): 111- 24. (Full Text in Persian)

15. Harter S, Marold D, .R. WN, Cobbs G. A Model of

the effects of perceived parent and peer support on Adolescent false self Behavior. Child development. 1996; 62(2): 360- 74.

16. Hashemi S. A study of self-concept Intermediation role for parenting styles and aslf-discrepancy. Marvdashet: Islamic Azad University, Marvdashet unit; 2011. (Full Text in Persian)

17. Phillips AG, Silvia P. Evaluating self-reflection and insight as self-conscious traits. Personality and Individual Differences. 2011; 50(2): 234- 7.

18. Samani S. Predict famel students religious self-discrepancy based Dimensional prospective tissue on the process and content family. Psychological Methods and Models. 2011; 2(8): 101- 13. (Full Text in Persian)

19. Marsiglia FF, Kulis S, Nieri T, Parsai M. God forbid! Substance use among religious and nonreligious youth. American Journal of Orthopsychiatry. 2005; 75(4): 585.

20. Nonnemaker JM, McNeely CA, Blum RW. Public and private domains of religiosity and adolescent health risk behaviors: Evidence from the National Longitudinal Study of Adolescent Health. Social science & medicine. 2003; 57(11): 2049- 54.

21. Higgins ET. Self- discrepancy: A theory relation self and affect. Psychological Review. 1987; 94(3): 319- 40.

دراسة تأثير النضج العاطفي والتمزق الذاتي في الاتجاه الديني لطالبات الصف السادس الاعدادي في مدارس طهران الثانوية

انسيه محمدياري^١، آناهيتا خدابخشى كولايي^{١*}

١- قسم علم النفس والعلوم التربوية، كلية العلوم الإنسانية، جامعة خاتم، طهران، إيران.

* المراسلات موجهة إلى السيدة آناهيتا خدابخشى كولايي؛ البريد الإلكتروني: a.khodabakhshid@khatam.ac.ir

معلومات المادة

الوصول: Sep ١٠، ٢٠١٦

وصول النص النهائي: Nov ١٨، ٢٠١٦

القبول: Nov ٣٠، ٢٠١٦

النشر الإلكتروني: Feb ١٩، ٢٠١٧

الألفاظ الرئيسية:

الاتجاه الديني

التمزق الذاتي

الطالبات

النضج العاطفي

الملخص

السابقة و الهدف: الوصول إلى النضج العاطفي وعدم وجود التمزق الذاتي من العوامل الهامة لامتلاك الاتجاه الديني في الافراد. لذلك، قام هذا البحث، بدراسة تأثير النضج العاطفي والتمزق الذاتي في الاتجاه الديني للطالبات في الصف السادس الاعدادي في مدارس طهران الثانوية.

الأساليب: تم هذا البحث من النوع الوصفي- الترابطي وتضمن المجتمع الإحصائي، جميع طالبات الصف السادس الاعدادي في السنة الدراسية ٩٤-٩٥ في مدينة طهران. وقد تم اختيار ٤٠٥ شخص لهذا البحث، مستخدما جدول كرجسي مورغان وبطريقة أخذ العينة العنقودية المتعددة المراحل. شملت أدوات جمع البيانات، اوراق استبيان عن النضج العاطفي والتمزق الذاتي والاتجاه الديني وقد تم تحليل المعطيات وتجزئتها بصورة متزامنة باستخدام اختبار تحليل راسيون الاحصائي.

تم مراعاة جميع الموارد الاخلاقية في هذا البحث وازدادة الى هذا فإن مؤلفي المقالة لم يبلغوا عن تضارب المصالح.

المكشوفات: وتشير نتائج البحث ان متغيرات النضج العاطفي والتمزق الذاتي تبين الاتجاه الديني بمعامل التحديد ٠/١٠ اذن يعتبر النضج العاطفي $BETA: -٠/٣١$ أهم عامل مؤثر $p < 0.01$ والتفكك الذاتي الواقعي- المثالي $BETA: ٠/١١$ ثاني عامل مؤثر $(p < 0.05)$ في تبين الاتجاه الديني عند المراهقات. وفي هذا التبيين ليس للتمزق الذاتي من النوع الواقعي _المطلوب، ذاك التأثير القوي والكبير.

النتيجة: إن نتائج هذه الدراسة تشير إلى أن متغيرات النضج العاطفي والتمزق الذاتي تلعب دورا هاما في المواقف الدينية من المراهقات. وبالتالي، فمن أجل تعزيز التدين عند المراهقين يجب أن يعطى اهتماما لهذه المتغيرات وان تتوفر الارضية للتعليم اللازم للطلاب (كتعليم المهارات الحياتية) لتحسين هذه المتغيرات.

يتم استناد المقالة على الترتيب التالي:

Mohammadyari E, Khodabakhshi-Koolae A. Investigating the effects of emotional maturity and self-discrepancy on the religious attitude of pre-college adolescent girls in Tehran. J Res Relig Health. 2017; 3(2): 31- 42.

بررسی اثر بلوغ عاطفی و خودگسستگی در نگرش دینی دختران مقطع پیش‌دانشگاهی دبیرستان‌های شهر تهران

انسیه محمدیاری^۱، آناهیتا خدابخش^{۱*}

۱- گروه روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه خاتم، تهران، ایران.
مکاتبات خطاب به خانم آناهیتا خدابخش^۱؛ پست الکترونیک: a.khodabakhshid@khatam.ac.ir

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱۰ مهر ۹۵

دریافت متن نهایی: ۲۴ آذر ۹۵

پذیرش: ۶ دی ۹۵

نشر الکترونیکی: ۱ اسفند ۹۵

چکیده

سابقه و هدف: رسیدن به بلوغ عاطفی و نداشتن خودگسستگی از عامل‌های مهم داشتن نگرش دینی در افراد محسوب می‌شود. از این‌رو، در این پژوهش به بررسی اثر بلوغ عاطفی و خودگسستگی در نگرش دینی دختران نوجوان پیش‌دانشگاهی شهر تهران پرداخته شده است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی؛ و جامعه‌ی آماری شامل همه‌ی دانش‌آموزان دختر مقطع پیش‌دانشگاهی سال تحصیلی ۹۴-۹۵ شهر تهران است. برای انجام پژوهش، تعداد ۴۰۵ نفر با استفاده از جدول کرجسی مورگان و روش نمونه‌گیری خوشه‌یی چندمرحله‌یی انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، شامل پرسش‌نامه‌های بلوغ عاطفی (EM)، خودگسستگی و نگرش دینی بود و داده‌ها با استفاده از آزمون آماری تحلیل رگرسیون همزمان، تجزیه و تحلیل شد. در این پژوهش همه‌ی موارد اخلاقی رعایت شده است. علاوه‌براین، نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافی گزارش نکرده‌اند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که متغیرهای بلوغ عاطفی و خودگسستگی با ضریب تعیین ۰/۱۰، نگرش دینی را تبیین می‌کنند. بنابراین، بلوغ عاطفی با بتای ۰/۳۱-، مهم‌ترین عامل اثرگذار ($p < ۰/۰۱$) و خودگسستگی واقعی-آرمانی با بتای ۰/۱۱-، دومین عامل اثرگذار ($p < ۰/۰۵$) در تبیین نگرش دینی دختران نوجوان است. در این تبیین، خودگسستگی واقعی - بایسته، تأثیر معناداری نداشت ($p > ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان می‌دهد که متغیرهای بلوغ عاطفی و خودگسستگی نقش مهمی در نگرش دینی دختران نوجوان دارند. از این‌رو، برای تقویت دین‌داری نوجوانان باید به این متغیرها توجه؛ و زمینه‌ی آموزش‌های لازم به دانش‌آموزان (مانند آموزش مهارت‌های زندگی)، برای بهبود این متغیرها فراهم شود.

واژگان کلیدی:

بلوغ عاطفی

خودگسستگی

دانش‌آموزان

دختران

نگرش دینی

استناد مقاله به این صورت است:

Mohammadyari E, Khodabakhshi-Koolae A. Investigating the effects of emotional maturity and self-discrepancy on the religious attitude of pre-college adolescent girls in Tehran. J Res Relig Health. 2017; 3(2): 31-42.

پژوهش‌های بسیاری در زمینه‌ی بلوغ عاطفی^۱ در مدارس

مقدمه

انجام شده (۱ و ۲) که آن را عاملی مؤثر برای سازگاری تحصیلی، عاطفی و اجتماعی معرفی کرده است. بلوغ عاطفی سنّ خاصی ندارد و تقریباً از سال‌های آخر دبیرستان - که به گفته‌ی اریکسون^۲ مرحله‌ی بحران هویت به اتمام می‌رسد- آغاز می‌شود. بلوغ عاطفی جریانی است که طی آن فرد به‌طور مداوم برای احراز بیش از پیش سلامت عاطفی از نظر روانی و فردی می‌کوشد (۳). کاپلان و بارون^۳، ویژگی‌های فرد دارای بلوغ عاطفی را مقاوم بودن در برابر تأخیر در ارضای نیازها، داشتن توان تحمل کافی و همچنین توانایی به تعویق انداختن توقع‌های خویش، می‌دانند (۴).

کالیسون^۴ در پژوهش خود درباره‌ی دانش‌آموزان دبیرستان، نشان داده که بلوغ عاطفی در تمام سطوح به شخص کمک می‌کند تا زندگی سالم را هدایت کند (۵). از ملاک‌های بلوغ عاطفی می‌توان به کنترل عواطف و احساسات، پذیرش مسئولیت اعمال خود، رهایی از رفتار تکانشی، شکیبایی، انتقادپذیری و توانایی کنترل خشم اشاره کرد. اگر فردی از رشد سالم عاطفی بهره‌مند نباشد هرگز واقع‌بین، نیک‌اندیش، درست‌کردار و در نتیجه در پیشرفت جامعه مفید و مؤثر نخواهد بود (۶).

از آنجایی که دین و جهت‌گیری دینی یکی از عوامل تأثیرگذار در منش و نوع تفکر انسان است، بسیاری از جنبه‌های آن بر شکیبایی، کنترل هوای نفسانی، خوش‌بینی، همدلی، سازگاری، صداقت، پذیرش مسئولیت اعمال خود، عفو و بخشش و تنظیم هیجانات تأکید دارد (۷). از این پژوهش‌ها می‌توان دریافت که بلوغ عاطفی دربردارنده‌ی عناصر نگرش دینی است. همچنین بین بلوغ عاطفی با سلامت عمومی (۸) و سطح اعتماد به نفس بالا و استرس پایین (۹) رابطه‌ی مثبت معنادار وجود دارد. علاوه‌براین، احساس تنهایی و گرایش به اعتیاد نیز با بلوغ عاطفی همبستگی معناداری دارد (۱۰).

با توجه به این پژوهش‌ها، بین بلوغ عاطفی با سلامت روان نوجوانان رابطه دیده می‌شود و بنا بر پژوهش‌های بسیاری (۱۱ - ۱۳)، بین نگرش دینی و سلامت روان رابطه‌ی مستقیم معنادار وجود دارد. از این‌رو، بلوغ عاطفی به‌دلیل همبستگی‌اش با سلامت روان، زمینه‌ی داشتن نگرش دینی را فراهم می‌کند. علاوه‌براین، در دوران نوجوانی ناهمخوانی بین آنچه فرد هست و آنچه خودش دوست دارد؛ یا اطرافیانش انتظار دارند باشد، به‌علت ماهیت بلوغ و تحول‌های فیزیولوژی و روان‌شناختی به

حداکثر می‌رسد و ممکن است نوجوان به خودگسستگی^۵ برسد. خودگسستگی متغیری برای خود ارزشیابی رفتار و رهنمودی برای خودتنظیمی در فرد است. درواقع افراد با ارزیابی فاصله‌ی بین خود واقعی^۶ با خود ایده‌آل^۷ و فاصله‌ی خود واقعی با خود بایسته^۸ به اطلاعاتی دست می‌یابند که بر اساس آن می‌توانند به ارزشیابی خویش و خودتنظیمی اقدام کنند.

گرایش روزافزون جوانان و نوجوانان به تقلید از فرهنگ غرب، عاملی برای ایجاد خودگسستگی واقعی- ایده‌آل و خودگسستگی واقعی- بایسته در آنان می‌شود؛ چرا که به اعتقاد هگینز^۹ و همکاران، دربرگیرنده‌ی خود بایسته یا همان بایدها و نبایدهای اجتماعی پذیرفته و درونی شده در افراد است (۱۴). به اعتقاد هارتر^{۱۰}، نوجوانان در مسیر تحول، در برخورد با رویدادها و موقعیت‌های مختلف به آزمایش نقش-های متفاوت می‌پردازند و این آزمایش‌ها و تجربه‌ها مهیاکننده‌ی اطلاعات مفید برای ساخت سطوح خود است (۱۵).

در بسیاری از نظریه‌های کلاسیک مرتبط با خود، عاطفه و احساس، بیان شده که ناهمخوانی و تعارض‌های خود موجب بروز مشکل‌های احساسی و روانی می‌شود (۱۶). در پژوهش فیلیپس^{۱۱} و سیلویا^{۱۲} نشان داده شده که خودگسستگی واقعی - بایسته، منحصراً پیش‌بینی‌کننده‌ی اضطراب و آشفتگی است، اما هر دو خودگسستگی، پیش‌بینی‌کننده‌ی افسردگی است (۱۷). بنابراین خودگسستگی عامل به‌وجود آمدن مشکل‌های هیجانی از نوع افسردگی و اضطراب می‌شود. هر چه سطوح خود واقعی، خود ایده‌آل و خود بایسته انطباق بیشتری با هم داشته باشند، بهداشت روانی بیشتری برای افراد ایجاد می‌کنند (۱۸) و از آنجایی که نگرش دینی در ارتباط مستقیم با سلامت روانی است (۱۹ و ۲۰) می‌توان عامل خودگسستگی را پیش-بینی‌کننده‌ی نگرش دینی دانست، به‌گونه‌یی که هر چه سطوح خود بیشتر با هم منطبق باشند، نگرش دینی قوی‌تر خواهد بود.

⁵ self- discrepancy

⁶ real- self

⁷ ideal-self

⁸ ought-self

⁹ Higgins

¹⁰ Harter

¹¹ Philips

¹² Silvia

¹ emotional maturity

² Erikson

³ Caplan & Baroun

⁴ Kalaiselvan

پرسش‌نامه عبارت است از: نداشتن ثبات عاطفی (سؤال‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰)، بازگشت عاطفی (سؤال‌های ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰)، ناسازگاری اجتماعی (۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۰)، فروپاشی شخصیت (سؤال‌های ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹ و ۴۰) و نداشتن استقلال (سؤال‌های ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷ و ۴۸). نمره‌گذاری پرسش‌نامه نیز بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (از هرگز = ۰ تا بسیار زیاد = ۵)؛ انجام شده؛ که نمره‌ی بالاتر بیانگر بلوغ عاطفی کمتر است. تفسیر نمره‌های این پرسش‌نامه نیز به شرح ذیل است: نمره‌ی بین ۵۰ - ۸۰ = بسیار باثبات؛ نمره‌ی بین ۸۱ - ۸۸ = نسبتاً باثبات؛ نمره‌ی بین ۸۹ - ۱۰۶ = بی‌ثبات و نمره‌ی بین ۱۰۷ - ۲۴۰ = بسیار بی‌ثبات.

طراحان پرسش‌نامه، روایی و پایایی آن را مطلوب گزارش کرده‌اند. کرمی در سال ۱۳۸۱ این پرسش‌نامه را هنجاریابی؛ و روایی و پایایی پرسش‌نامه و زیر مقیاس‌های آن را در دامنه‌ی بین ۰/۵۶ تا ۰/۸۳، گزارش کرده است. در نمونه‌ی حاضر پژوهشگر با استفاده از فرمول کرونباخ، به‌منظور همسانی درونی، ضریب آلفا را برای کل پرسش‌نامه ۰/۸۰ و ضریب همبستگی را با نمره‌ی کل پرسش‌نامه برای زیرمقیاس‌ها، ۰/۵۶ تا ۰/۸۹ گزارش کرده است.

پرسش‌نامه‌ی خودگسستگی: این پرسش‌نامه‌ی خودگزارشی بر اساس نظریه‌ی فاصله‌های خود هگینز و بر مبنای پژوهش صادق‌زاده (۲۲) بازسازی شده؛ که دارای ۲۷ سؤال است و هر پرسش آن یک مرتبه دربارهِ خودِ واقعی (معمولاً دروغ نمی‌گویم) با سؤال‌های (۱، ۴، ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۶، ۱۹، ۲۲ و ۲۵)، یک مرتبه دربارهِ خودِ ایده‌آل (دوست دارم اصلاً دروغ نگویم) با سؤال‌های (۲، ۵، ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۷، ۲۰، ۲۳ و ۲۶) و یک مرتبه دربارهِ خودِ بایسته (نباید دروغ بگویم) با سؤال‌های (۳، ۶، ۹، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۲۴ و ۲۷)، مطرح شده است. نمره‌گذاری پرسش‌نامه نیز بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (از کاملاً مخالفم = ۱، تا کاملاً موافقم = ۵) انجام شده است. این آزمون نمره‌ی کل ندارد و طیف نمره از ۲۷ تا ۱۳۵ است.

در پژوهش اکبری‌نژاد، برای محاسبه‌ی همسانی درونی این پرسش‌نامه از آلفای کرونباخ استفاده شده و ضریب آلفا برای ماده‌های خودِ واقعی، خودِ آرمانی و خودِ بایسته بین ۰/۶۸ تا ۰/۸۷ گزارش شده است (۲۳). در پژوهش حاضر نیز برای محاسبه‌ی همسانی درونی این پرسش‌نامه، از آلفای کرونباخ

از آنجایی که دختران نوجوان جامعه علاوه بر ایفای نقش‌های اجتماعی و اجرایی در آینده، در نقش مادر، وظیفه‌ی تربیت فرزندان و انتقال فرهنگ و اخلاق دینی به نسل بعد را نیز بر عهده دارند؛ مطالعه‌ی این جامعه‌ی حساس اجتماعی و در پی آن تدوین برنامه‌های آموزشی و تدابیر مسئولان آموزش و پرورش برای ارتقای بلوغ عاطفی و به حداقل رساندن خودگسستگی برای داشتن سلامت روانی، ضروری به‌نظر می‌رسد. از این‌رو، هدف از این پژوهش بررسی اثر بلوغ عاطفی و خودگسستگی در نگرش دینی دختران نوجوان مقطع پیش-دانشگاهی شهر تهران است.

روش کار

این مطالعه از نوع توصیفی - همبستگی است. جامعه‌ی آماری پژوهش، شامل همه‌ی دانش‌آموزان دختر مقطع پیش-دانشگاهی شهر تهران در سال تحصیلی ۹۴ - ۹۵؛ و روش نمونه‌گیری به‌صورت خوشه‌ای چند مرحله‌ای است. بدین ترتیب که از پنج ناحیه‌ی شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز تهران، یک منطقه‌ی آموزش و پرورش؛ و از هر منطقه دو مدرسه؛ و در نهایت از هر مدرسه سه کلاس، به‌صورت تصادفی، انتخاب شد و همه‌ی دانش‌آموزان کلاس‌های برگزیده پرسش‌نامه‌های پژوهش را پاسخ دادند.

برای انجام پژوهش، ۴۰۵ نفر بر اساس جدول کرجسی و مورگان^۱ (۱۹۹۸)، انتخاب شدند. بدین ترتیب که تعداد جامعه حدود ۱۰۰۰۰۰ نفر بود. بر اساس این جدول، تعداد نمونه‌ی مورد نیاز حدود ۳۷۰ - ۳۸۰ نفر محاسبه شد که به‌دلیل احتمال مخدوش بودن پاسخ، ۴۰۵ نفر در نظر گرفته شد.

ملاک ورود به این پژوهش اشتغال به تحصیل در مقطع پیش‌دانشگاهی سال تحصیلی ۹۴ - ۹۵ تمام رشته‌های تحصیلی مدارس دخترانه‌ی عادی؛ و نداشتن اختلال‌های خلقی بود. ملاک خروج از پژوهش نیز اشتغال به تحصیل در مقاطع دیگر تحصیلی به غیر از پیش‌دانشگاهی و مدارس استثنایی و خاص، جنسیت پسر و داشتن اختلال‌های خلقی بود.

ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش عبارت است از:

پرسش‌نامه‌ی بلوغ عاطفی: یاشویر سینگ^۲ و همکاران (۱۹۹۱) این پرسش‌نامه‌ی خودگزارشی را که دارای ۴۸ سؤال و ۵ زیر مقیاس است، طراحی کرده‌اند. زیرمقیاس‌های این

^۱ Kerges & Morgan

^۲ Singh

آمده است. با توجه به میانگینی که از بلوغ عاطفی و نگرش دینی در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود، دختران این نمونه از نظر عاطفی بسیار بی‌ثبات و از نظر نگرش دینی کمتر از متوسط ارزشیابی می‌شوند. خودگسستگی واقعی - آرمانی و واقعی - بایسته نیز، همان‌طور که دیده می‌شود در بازه‌ی $3/9 \pm 5/05$ و $4/48 \pm 3/49$ تغییر می‌کنند.

جدول ۱. آمار توصیفی بلوغ عاطفی، خودگسستگی و نگرش دینی

متغیر	تعداد	حداکثر	حداقل	میانگین	انحراف استاندارد
بلوغ عاطفی	۴۰۵	۲۰۲	۴۸	۱۲۱/۲۶	۲۶/۶۳
خودگسستگی واقعی - آرمانی	۴۰۵	۱۸	۰	۵/۰۵	۳/۹
خودگسستگی واقعی - بایسته	۴۰۵	۱۶	۰	۴/۴۸	۳/۴۹
نگرش دینی	۴۰۵	۱۸۱	۳۹	۱۳۵/۷۵	۳۲۰/۲

جدول ۲. نتایج معناداری مدل رگرسیون برای پیش‌بینی نگرش دینی از طریق بلوغ عاطفی و خودگسستگی

مدل	مجموع مربعات	مربع میانگین	df	F	سطح معناداری
رگرسیون	۱۷۴۰۶/۱۹	۵۸۰۲/۰۶	۳		
باقی‌مانده	۱۴۷۸۴۵/۱۲	۳۶۸/۶۰	۴۰۱	۱۵/۷۴	$P < 0/01$
جمع	۱۶۵۲۵۱/۳۱		۴۰۴		

برای بررسی فرضیه‌ی پژوهش مبنی بر تأثیر متغیرهای بلوغ عاطفی و خودگسستگی بر نگرش دینی دختران نوجوان، از رگرسیون خطی همزمان استفاده شده، که نتایج آن در جدول-های شماره‌ی ۲ و ۳ آمده است. چنانکه در جدول شماره‌ی ۲ مشاهده می‌شود، F محاسبه شده با اطمینان ۹۹ درصد، معنادار است ($P < 0/01$)؛ بنابراین مدل رگرسیون خطی نیز معنادار ارزیابی می‌شود.

براساس نتایج به‌دست آمده، بین متغیرهای پژوهش به میزان $0/32$ همبستگی وجود دارد و بر اساس مقدار ضریب تعیین به-دست آمده (مجذور r)، ۱۰ درصد از واریانس نمره‌ی نگرش دینی با نمره‌های بلوغ عاطفی و خودگسستگی تبیین می‌شود. داده‌های جدول شماره‌ی ۳، ضرایب بتای مدل رگرسیونی، تأثیر متغیرهای بلوغ عاطفی، خودگسستگی واقعی - آرمانی و خودگسسته - بایسته را بر نگرش دینی نشان می‌دهد. بر اساس نتایج به‌دست آمده از تحلیل رگرسیونی، عامل بلوغ عاطفی با بتای $-0/31$ ، مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در نگرش دینی به‌دست آمده است. علاوه‌براین، اثر معکوس این عامل با اطمینان ۹۹

استفاده شده و ضریب آلفا برای کل پرسش‌نامه $0/837$ و برای ماده‌های خود واقعی، خود آرمانی و خود بایسته بین $0/65$ تا $0/85$ گزارش شده است.

طبق نظریه‌ی خودگسستگی هگینز و بر اساس تعریفی که از خودگسستگی مطرح می‌کند، تفاوت مجموع نمره‌های خود واقعی فرد با مجموع نمره‌های خود آرمانی و خود بایسته به-ترتیب شاخص خودگسستگی واقعی - آرمانی و خودگسستگی واقعی - بایسته را تشکیل می‌دهد.

پرسش‌نامه‌ی نگرش دینی: این پرسش‌نامه‌ی ۴۰ سؤال را خدایاری فرد و همکاران (۲۴) تهیه کرده‌اند که حیطه‌های موضوعی عبادت، اخلاقیات و ارزش‌ها، اثرگذاری در رفتار و زندگی، عوامل اجتماعی و جهان‌بینی و باورها را شامل می-شود. نمره‌گذاری پرسش‌نامه نیز بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌یی (از کاملاً موافقم = ۵ تا کاملاً مخالفم = ۱) است. حداقل نمره ۴۰، حداکثر نمره ۲۰۰ و نمره‌ی میانگین ۱۲۰ است. نمره‌ی ۱۸۸ و بالاتر، حد بالای نمره، از ۱۴۰ تا ۱۸۸، حد متوسط و نمره‌ی ۱۴۰ به پایین، حد ضعیف نمره را نشان می‌دهد.

اعتبار پرسش‌نامه از طریق اعتبار محتوی سنجیده شده است؛ بدین صورت که سؤال‌های پرسش‌نامه بر مبنای ساختار نظری دین‌داری و با مراجعه به آیه‌ها، احادیث و کتاب‌های شهید مطهری و شهید صدر و نیز با تأیید دوازده نفر از متخصصان صاحب‌نظر در حوزه‌های روان‌شناسی، روان‌سنجی و دین که سابقه‌ی اجرای طرح پژوهشی را در این زمینه دارند تأیید شده است. برای اندازه‌گیری پایایی پرسش‌نامه نیز از روش بازآزمایی با فاصله‌ی شش هفته بین دو اجرا استفاده شده، که نتایج نشان‌دهنده‌ی پایایی پرسش‌نامه در طول زمان است. ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه نیز $0/95$ و ضریب پایایی پرسش‌نامه با استفاده از روش فرمول اسپیرمن $0/93$ و به‌روش گاتمن $0/92$ گزارش شده است.

برای رعایت موارد اخلاقی، از دانش‌آموزان خواسته شد نام خود را در پرسش‌نامه‌ها ننویسند و به آنان اطمینان داده شد که اطلاعاتشان فقط برای پژوهش علمی استفاده می‌شود و محرمانه خواهد ماند.

یافته‌ها

در جدول شماره‌ی ۱، اطلاعات توصیفی شامل حداکثر و حداقل؛ و همچنین میانگین و انحراف معیار نمره‌های پرسش‌نامه‌های بلوغ عاطفی، خودگسستگی و نگرش دینی

است ($P < 0.05$) و هر چه نمره‌ی خودگسستگی واقعی - آرمانی بیشتر شود، نگرش دینی نیز بیشتر خواهد شد. عامل سوم یعنی خودگسستگی واقعی - بایسته با بتای 0.09 -، تأثیر معناداری در نگرش دینی ندارد، چون سطح معناداری آن $P > 0.05$ ، به دست آمده است.

درصد در تبیین متغیر نگرش دینی معنادار است ($P < 0.01$) و هر چه نمره‌ی بلوغ عاطفی بیشتر شود (نمره‌ی بیشتر به معنای دستیابی به بلوغ کمتر است)، نگرش دینی کمتر می‌شود. همچنین عامل خودگسستگی واقعی - آرمانی با بتای 0.11 ، دومین عامل تأثیرگذار در نگرش دینی به دست آمده است. اثر این عامل با اطمینان ۹۵ درصد، در تبیین نگرش دینی معنادار

جدول ۳. ضرایب رگرسیون برای پیش‌بینی نگرش دینی دختران نوجوان

مدل	t	ضرایب		سطح اطمینان
		خطای استاندارد	ضرایب غیراستاندارد	
		بتا	بتا	
	۳۶/۶۴		۴/۵۴۰	$P < 0.01$
بلوغ عاطفی	-۶/۵۴	-۰/۳۱	۰/۰۴	$P < 0.01$
خودگسستگی واقعی - آرمانی	۱/۹۹	۰/۱۱	۰/۳۰	$P < 0.01$
خودگسستگی واقعی - بایسته	-۱/۵۵	-۰/۰۹	۰/۳۲	$P < 0.01$

متغیر وابسته: نگرش دینی

بحث

هدف از انجام این پژوهش، پیش‌بینی نگرش دینی بر اساس دستیابی به بلوغ عاطفی و نمره‌ی خودگسستگی بوده است. این پژوهش نشان داده که بین بلوغ عاطفی و خودگسستگی رابطه‌ی مثبت معناداری وجود دارد؛ البته با توجه به نتایج، بلوغ عاطفی تأثیر بیشتری در پیش‌بینی نگرش دینی دختران نوجوان نشان داده است؛ یعنی رسیدن به بلوغ عاطفی برای داشتن نگرش دین‌داری نوجوانان دارای اهمیت ویژه‌ی است. نتایج این پژوهش با پژوهش شریفی مبنی بر رابطه‌ی معنادار نگرش دین‌داری با خودتنظیمی خودمختارانه‌ی دانش‌آموزان (۲۵) و پژوهش جمشیدی سولکو مبنی بر رابطه‌ی مثبت معنادار دین‌داری و تاب‌آوری در دانش‌آموزان (۲۶) و همچنین با پژوهش پاستی (۹) مبنی بر تأثیر رابطه‌ی معنادار بلوغ عاطفی در کاهش استرس و افزایش اعتماد به نفس افراد، همسو است؛ چون افراد دین‌دار به سبب اتصال به منبع قدرت لایزال دچار استرس نمی‌شوند و خود را جزئی از جهان آفرینش و مورد عنایت و الطاف خداوند می‌دانند و آنچه را که هستند، می‌پذیرند و اعتماد به نفس خود را از دست نمی‌دهند (۲۷) □ چراکه خودتنظیمی خودمختارانه و تاب‌آوری، از ویژگی‌های بلوغ عاطفی؛ و آرامش روانی و اعتماد به نفس بالا، از ویژگی‌های دین‌داری است. در تبیین روان‌شناختی این یافته می‌توان گفت که بر اساس این پژوهش‌ها، دانش‌آموزانی که خودشان مذهب را می‌پذیرند و رفتارهای مذهبی را به دلیل

وجود انگیزه‌ها و کنترل‌کننده‌های درونی انجام می‌دهند، بیشتر از دانش‌آموزانی که مذهب را به دلیل وجود کنترل-کننده‌های بیرونی می‌پذیرند، آزادانه و از روی رغبت به آن می‌نگرند. بلوغ عاطفی با ویژگی‌های کنترل‌کننده‌ی درونی، می‌تواند پیش‌بینی‌کننده‌ی نگرش دین‌داری دختران نوجوان باشد. همچنین افراد بالغ عاطفی دارای توان مدارای کافی هستند؛ یعنی آنان در راه رسیدن به خواسته‌هایشان، موانع را تحمل؛ و شیوه‌های متفاوتی را امتحان می‌کنند. ویژگی بلوغ عاطفی به افراد کمک می‌کند تا تکانه‌های خود را مهار و مطابق آموزه‌های دینی رفتار کنند. علاوه‌براین، بلوغ عاطفی به معنای توانایی بروز و کنترل عواطف و احساسات است؛ یعنی فرد بتواند به موقع عواطف خود را ظاهر و یا آنها را کنترل کند (۲۸) و همچنین به معنای توانایی داشتن رفتار کاملاً مسئولانه و متعهد بودن در قبال نگرش‌ها، احساسات و اعمال خود است (۲۹).

پژوهش‌ها گویای این است که بلوغ عاطفی پیش‌بینی‌کننده‌ی نگرش دین‌داری است؛ چون کسی که می‌تواند هوای نفسانی خویش را کنترل و نیازهای روانی و هیجانی‌اش را تنظیم کند و مسئولیت اعمال خود را بپذیرد و به اخلاقیات پایبند باشد، می‌تواند فرمان الهی را اطاعت کند. پس بلوغ عاطفی متغیر کلیدی و مهمی درباره‌ی نگرش دینی محسوب می‌شود.

نتایج این پژوهش با پژوهش یگانه، مبنی بر رابطه نداشتن جهت‌گیری مذهبی با بلوغ عاطفی، ناهمسو است (۳۰). علاوه-براین، نتایج این پژوهش در قسمت رابطه‌ی مستقیم و معنادار خودگسستگی واقعی - آرمانی با نگرش دینی، با اعتقاد هگینز و

در نهایت می‌توان گفت که تفکر زیربنایی این پژوهش منطقی به‌نظر می‌رسد و بلوغ عاطفی و خودگسستگی بر نگرش دینی مؤثر است و باید برای تقویت نگرش دینی نوجوانان به متغیرهای فردی چون بلوغ عاطفی و خودگسستگی توجه کرد. امید است با پژوهش‌های دیگری در زمینه‌ی عوامل مؤثر بر دین‌داری نوجوانان، بستر لازم برای گرایش، علاقه‌مندی و پایبندی آنان به اعتقادات دینی فراهم شود.

پیشنهاد می‌شود زمینه‌ی آموزش‌های لازم برای ارتقای بلوغ عاطفی، مانند آموزش مهارت‌های زندگی به دانش‌آموزان و همچنین آموزش سبک‌های تربیتی به والدین و بیان ضررها و فایده‌های هر سبک فراهم شود. همچنین برای بررسی دقیق‌تر اثر خودگسستگی در پیش‌بینی نگرش دینی، از پرسش‌نامه‌های دیگری استفاده شود.

از محدودیت‌های این پژوهش، اجرای آن فقط روی دانش‌آموزان دختر بود؛ پیشنهاد می‌شود این پژوهش روی دانش‌آموزان پسر و همچنین در شهرهای دیگر نیز اجرا شود. از دیگر محدودیت‌های پژوهش، اختصاص وقت محدود از طرف مدرسه برای اجرای پرسش‌نامه‌ها بود و این موجب می‌شد که در بعضی موارد، دانش‌آموزان فرصت خواندن دقیق سؤال‌ها را نداشته باشند.

قدردانی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد خانم انسیه محمدیاری (نویسنده‌ی اول)، فارغ‌التحصیل رشته‌ی مشاوره و راهنمایی دانشگاه خاتم در سال ۱۳۹۵ است. پژوهشگران از همه‌ی دانش‌آموزانی که در این پژوهش مشارکت داشته‌اند و همچنین مدیران و معاونان مدارس شرکت‌کننده در این پژوهش، تشکر و قدردانی می‌کنند.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافع‌ی درباره‌ی این پژوهش ندارند.

References

1. Behzadi BA. study of relationship between compatibility and emotional maturity of the student Islamic Azad University of Shiraz. Shiraz: Shiraz Azad University; 2000. (Full Text in Persian)

2. Lipschitz-Elhawi R, Itzhaky H. The contribution of

همکاران مبنی بر اینکه خودگسستگی بیش از اندازه بین خود واقعی با خود ایده‌آل به‌طور معمول منجر به نوعی افسردگی و اندوهگینی در فرد می‌شود و گسستگی بین خود واقعی و خود بایسته منجر به آشفتگی و بی‌قراری در افراد می‌شود (۳۱) و (۳۲)، نیز ناهمسو است؛ چون در این پژوهش خودگسستگی واقعی - آرمانی با نگرش دینی رابطه‌ی مستقیم دارد؛ یعنی هر چه خودگسستگی واقعی - آرمانی بیشتر باشد نگرش دینی قوی‌تر می‌شود. ولی از آنجایی که بنا بر پیشینه‌ی یاد شده، گسستگی‌ها خود موجب افسردگی، پریشانی و بی‌قراری می‌شود و بنا بر پیشینه‌ی ارتباط نگرش دینی با سلامت روان، مانند پژوهش سیدجعفری (۳۳) و یا پژوهش لشنی مبنی بر رابطه‌ی مثبت معنادار مؤلفه‌های دینی و نقش آنها در سلامت عمومی و خودشکوفایی (۳۴)، رابطه‌ی مثبت معنادار خودگسستگی با نگرش دینی، منطقی به‌نظر نمی‌رسد. بنابراین، بهتر است این رابطه در پژوهش‌های بعدی دقیق‌تر بررسی شود.

به عقیده‌ی نگارنده، نوجوانان امروز با توجه به شرایط متحول شده‌ی جامعه و ارتباطات و اطلاعات گسترده در فضای اینترنت، به جوانان و نوجوانان قدیم شباهت ندارند و به‌صورت تقلیدی و اثری پذیرای افکار و اعتقادات والدین نیستند؛ ولی از آنجایی که سبک و روش والدین همانند گذشته است و همچنان به‌صورت تحکمی و مصرانه از نوجوانان خود انتظار پیروی دارند، این تعارض بین روحیه و معیارهای نوجوانان و انتظارات والدین، یکی از زمینه‌های مهم ایجاد خودگسستگی می‌شود. پژوهش‌هایی نیز وجود دارد که این تحلیل را تأیید می‌کند. چنانکه به عقیده‌ی هگینز، سبک‌های تربیتی والدین، به‌ویژه نوع ارتباط عاطفی آنان، از اساسی‌ترین عوامل مؤثر در شکل‌گیری ابعاد مختلف خود و نیز از عمده‌ترین عوامل تعیین‌کننده‌ی میزان خودگسستگی بین سطوح مختلف خود به حساب می‌آید (۳۵).

از این‌رو، وقتی فرزندان به سنین نوجوانی می‌رسند، والدین باید میزان کنترل و سرپرستی خود را کاهش دهند. آنان می‌توانند باورها و ارزش‌های خود و همچنین علت داشتن این باورها و ارزش‌ها را برای نوجوانان بازگو کنند و همزمان نیز به باورها و ارزش‌های خود عمل کنند، تا نوجوانان در فضایی دوستانه و غیرسلطه‌جویانه، خودشان انتخاب‌کننده باشند.

نتیجه‌گیری

internal and external resources to emotional adjustment: A comparison of at-risk and normative adolescents. *Child and Adolescent Social Work Journal*. 2008; 25(5): 385- 96.

3. Homan H, AdhamiJamali M, Ghasemi L. Survey the Credit validity and viability Norm finding Social maturity and its relationship with Emotional Maturity in High school students in the city of Babel. *Journal of Psychological research*. 2011; 2(8): 13- 27. (Full Text in Persian)

4. Moradi A. A study of relationship emotional maturity and self- Knowledge on public school students and government examples. Tehran: Institue for human Sciences and Cultural Studies; 2013. (Full Text in Persian)

5. Kalaiselvan S, Maheswari K. A Study on Emotional Maturity among the Post Graduate Students. *Humanities and Social Science*. 2016; 21(2): 32-4.

6. Berk LE. Exploring of lifespan Development. 3 ed. USA: Prentice Hall PTR; 2007.

7. Poorshariar H, Rasiilzadeh K, Khodapanahi M, Khazemnezhad A, Gafari S. A Study of Compatibility levels and Personality Traits in adolescents. *Journal of Behavioral Sciences*. 2008; 2(2): 75-85. (Full Text in Persian)

8. Nematollahi KN, T. A study of relationship emotional maturity and general health among single and married studend Arsangan's Islamic Azad University. National conference on sustainable development in education sciences and psychology, Social and cultural studies; Tehran, Iran. 2014. (Full Text in Persian)

9. Pastey GS, Aminbhavi VA. Impact of Emotional Maturity on Stress and Self Cofidence of Adolescents. *Journal of the Indian Academy of Applied Psychology*. 2006; 32(1): 66- 70.

10. Ghafari T. A study of relationship emotional maturity and feeling lonely with Tendency to addiction on adolescents. Tabriz: Tabriz University; 2012. (Full Text in Persian)

11. Gravand H, Ghanbari Hashem Abadi B, Kamkar Zahrvand P, Jafari S. A comparative study of religious orientation (indoor- outdoor) with mental health and irrational beliefs. 2012; 5(1): 79- 103. (Full Text in Persian)

12. Ghodratimirkohi M, Khormaei E. The Relationship between religiosity and mental health in adolescents. *Journal of Behavioral sciences*. 2010; 2(5): 12- 21. (Full Text in Persian)

13. Kajbaf M, Reeicypoor H. A study of relationship Religious Attitude and Mental health on high school female students in Isfahan, Islamic Studies and. *Psychology Journal*. 2008; 1(2): 31- 44. (Full Text in Persian)

14. Samani S, Sadegh zadeh M. Survey

self_discrepancy based on process model and content family in adolescents. *Education studies in psychology*. 2005; 6(30): 111- 24. (Full Text in Persian)

15. Harter S, Marold D, .R. WN, Cobbs G. A Model of the effects of perceived parent and peer support on Adolescent false selt Behavior. *Child development*. 1996; 62(2): 360- 74.

16. Hashemi S. A study of self-conceptIntermediation role for parenting styles and aslf-discrepancy. Marvdashet: Islamic Azad University, Marvdashet unit; 2011. (Full Text in Persian)

17. Phillips AG, Silvia P. Evaluating self-reflection and insight as self-conscious traits. *Personality and Individual Differences*. 2011; 50(2): 234-7.

18. Samani S. Predict famel students religious self-discrepancy based Dimensional prospective tissue on the process and content family. *Psychological Methods and Models*. 2011; 2(8): 101- 13. (Full Text in Persian)

19. Marsiglia FF, Kulis S, Nieri T, Parsai M. God forbid! Substance use among religious and nonreligious youth. *American Journal of Orthopsychiatry*. 2005; 75(4): 585.

20. Nonnemaker JM, McNeely CA, Blum RW. Public and private domains of religiosity and adolescent health risk behaviors: Evidence from the National Longitudinal Study of Adolescent Health. *Social science & medicine*. 2003; 57(11): 2049- 54.

21. Higgins ET. Self- discrepancy: A theory relation self and affect. *Psychological Review*. 1987; 94(3): 319- 40.

22. Sadeghzadeh M. A study of self-discrepancy according to process model and family content. Shiraz: Shiraz University; 2006. (Full Text in Persian)

23. Akbari Nezhad S. Relationship between self-discrepancy and gratitude with feeling of shame and guilt on adolescent girls high schools in central province. Tehran: Al-zahra university; 2015. (Full Text in Persian)

24. Khodayarifard M, Shokoohi Yekta M, Ghobari Bonab B. Prepare Religious Attitude questionnaire students. *Journal of Psychology & Theology*. 2000; 4(15): 268- 85. (Full Text in Persian)

25. Sharifi F. Survey the relationship between religious attitude and autonomous self-regulation of male and female students. The first national conference on the findings of cognitive science in education; Mashhad: Mashhad Ferdowsi University; 2011. (Full Text in Persian)

26. Jamshidisolko B, Arabmoghaddam N, Darkhah F. Survey the relationship between religiosity and resilience in middle and high school students in shiraz. *Journal of New Thoughts on Education*. 2014; 10(1): 141- 61. (Full Text in Persian)

27. Motahhari M. Introduction to Islamic worldview:

Man and faith. 13 ed. Tehran: Sadra Publication; 2006. (Full Text in Persian)

28. Salimi M. Comparison of the effect of educational patterns and degree of religiousity from the perspective of parents of female high school students on emotional maturity. Tehran: AL-Zahra University; 2010. (Full Text in Persian)

29. Mehrani B. A study of effectivity level multi-faceted approach Lazarus to emotional maturity of third grade girl in the district 2 Education Mallard, Shahriar. Tehran: Allameh Tabatabaei University; 2007. (Full Text in Persian)

30. Yeganeh T. The relationship religious orientation with emotional maturity and self-regulation in adolescents. Tabriz: Tabriz University; 2013. (Full Text in Persian)

31. Higgins ET, Klein R, Strauman T. Self-concept discrepancy theory: A psychological model for distinguishing among different aspects of depression and anxiety. *Social cognition*. 1985; 3(1): 51.

32. Higgins ET, Bond RN, Klein R, Strauman T. Self-discrepancies and emotional vulnerability: how magnitude, accessibility, and type of discrepancy influence affect. *Journal of personality and social psychology*. 1986; 51(1): 5.

33. Seyed Jafari H. Survey the relationship between religious attitudes, self-efficacy and general health of students. Shahrood: Islamic Azad University of Shahrood; 2015. (Full Text in Persian)

34. Lashni E. Survey of religion and its role in public health and self-nactualization Sistan and balochestan University students. Sistan and Balochestan: University of Sistan and Balochestan; 2011. (Full Text in Persian)

35. Higgins ET. Self-discrepancy theory: What patterns of self-beliefs cause people to suffer? *Advances in experimental social psychology*. 1989; 22: 93- 136.